

Acute ontsteking van de alvleesklier

Acute pancreatitis

Inleiding

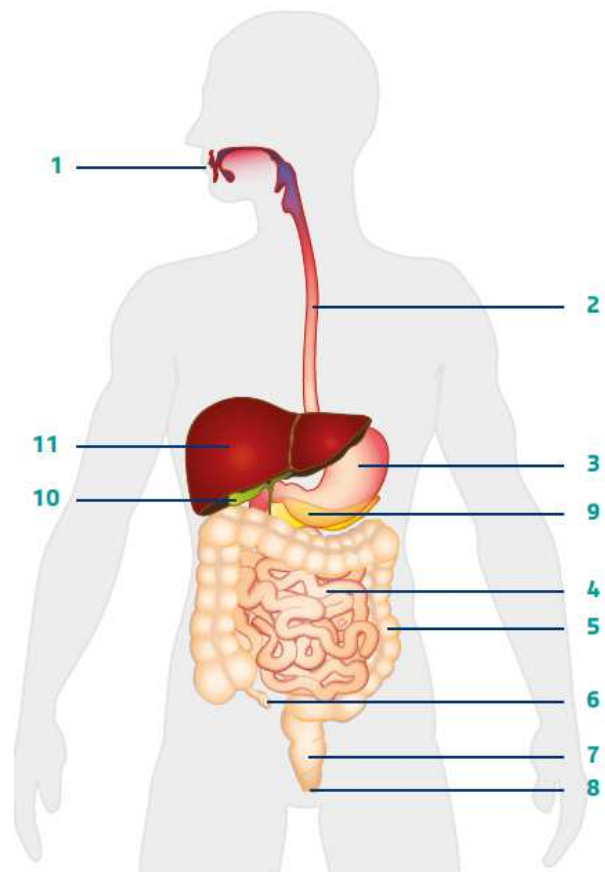
Deze folder informeert u over een acute ontsteking van de alvleesklier (pancreatitis) en de meest gebruikelijke behandelingsmogelijkheden. Het is goed u te realiseren dat de situatie voor u anders kan zijn dan hier is beschreven.

De alvleesklier (het pancreas) is een orgaan dat dwars in de bovenbuik ligt. Het is ongeveer vijftien centimeter lang en één tot drie centimeter dik. De 'kop' van dit orgaan ligt in de binnenbocht van de twaalfvingerige darm. Het 'lichaam' en de 'staart' liggen voor de wervelkolom en de grote bloedvaten achter in de buik. Aan de bovenkant ligt de alvleesklier tegen de maag, aan de onderkant tegen de dunne darm.

De alvleesklier is opgebouwd uit cellen die hormonen maken (onder meer insuline). De alvleesklierhormonen worden afgegeven in het bloed en zorgen er onder andere voor dat het bloedsuikergehalte binnen normale waarden blijft. Als de insulineproductie te laag is, ontstaat suikerziekte (diabetes). Daarnaast is de alvleesklier opgebouwd uit cellen die enzymen maken; zij helpen het voedsel verteren (spijsvertering). De alvleesklierenzymen komen via een afvoergang in de twaalfvingerige darm terecht. Wanneer er te weinig enzymen worden geproduceerd, ontstaan er stoornissen in de vertering van suikers, vetten en eiwitten. Dit kan leiden tot vette ontlasting.

Acute pancreatitis

In de alvleesklier kunnen zich ontstekingsreacties voordoen.

Spijsverteringsstelsel

- 1 Mond 2 Slokdarm 3 Maag
4 Dunne darm 5 Dikke darm
6 Blinde darm 7 Endeldarm 8 Anus
9 Alvleesklier 10 Galblaas 11 Lever

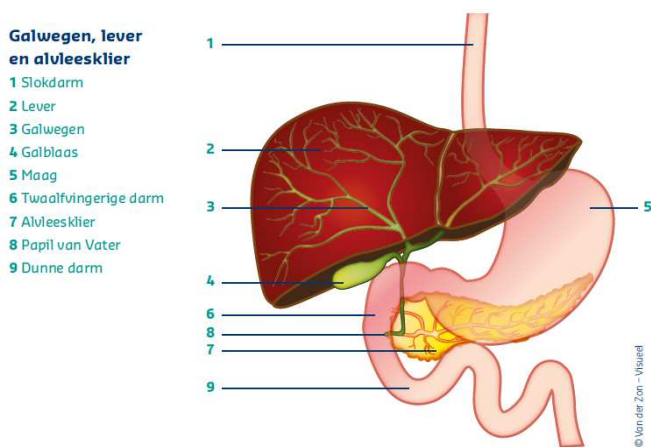
© Van der Zon - Visueel

Als dat plotseling gebeurt, spreekt men van een 'acute' pancreatitis.

De belangrijkste oorzaken van acute pancreatitis zijn:

- Galwegstenen;
- Medicatie;
- Alcoholgebruik.

Bij acute pancreatitis heeft u meestal klachten als hevige buikpijn en een algemeen gevoel van ziek-zijn. Ook kunt u last hebben van rugpijn; de alvleesklier ligt namelijk voor een deel achter het buikvlies. Acute pancreatitis verloopt in 85 procent van de gevallen mild. Toch kan de aandoening ook een minder gunstig beloop hebben. Bij 15 procent van de gevallen ontstaat een ernstig ziektebeeld, waarbij vaak langdurige behandeling nodig kan zijn. Er bestaat dan kans op overlijden.

Diagnose en onderzoeken

Welke onderzoeken nodig zijn, hangt af van de ernst en het beloop van uw aandoening. Meestal kan de diagnose pancreatitis worden gesteld op grond van uw klachten, het lichamelijk onderzoek en laboratoriumonderzoek. Soms is aanvullende beeldvorming nodig, zoals een echografie of CT-scan.

De gebruikelijke behandeling bij acute pancreatitis

Pijnbestrijding

Acute pancreatitis is zeer pijnlijk. U krijgt adequate pijnstilling. Is dat onvoldoende, geef dit dan aan.

Behandeling van symptomen

Een heftige alvleesklierontsteking kan een reactie geven in het hele lichaam. Hierdoor is het belangrijk om frequent uw bloeddruk en polsslag te controleren en uw urineproductie goed bij te houden. U krijgt zo nodig een katheter. Daarnaast krijgt u een infuus ter ondersteuning.

Antibiotica wordt in eerste instantie niet gegeven, aangezien deze de genezing niet bespoedigen.

Voeding

Voeding is erg belangrijk. U mag eten. Als dat niet lukt, krijgt u mogelijk voeding via een maagsonde.

Soms is het nodig van de gebruikelijke behandeling af te wijken:

- Bij misselijkheid is het soms nodig om een maaghevel in te brengen, voor het afvoeren van overtollig maagsap.
- Door de pijn is het soms moeilijk door te ademen. Mogelijk hebt u dan zuurstof nodig via een slangetje in de neus.

Adviezen voor thuis

Uw lichaam heeft tijd nodig om verder te herstellen van de ontsteking. Vaak zult u de eerste tijd na de acute pancreatitis nog wat pijn hebben. Hiervoor mag u de voorgeschreven pijnstillers gebruiken. Bent u weer thuis? Voor uw herstel is het van belang dat u actief blijft, maar uzelf niet overbelast. Luister daarom naar de signalen die uw lichaam u geeft; dan merkt u vanzelf wat u wel en wat u niet kunt.

Om de kans op complicaties te beperken, adviseren wij u het volgende:

- Fysieke inspanning: huishoudelijke taken en/of tillen mag u naar vermogen uitvoeren. Starten met fitness is toegestaan.
- Alcohol: wij raden u sterk af om alcohol te gebruiken.
- Verkeer: u mag weer autorijden/fietsen wanneer u zich daartoe in staat acht.
- Douchen en in bad: u mag thuis gewoon weer douchen of in bad gaan.
- Werken: afhankelijk van uw herstel en het soort werk dat u doet, kunt u na verloop van tijd in overleg met uw bedrijfsarts uw werk weer oppakken. Dit zal gewoonlijk na enkele weken zijn.

Direct contact opnemen als:

- U koorts heeft boven 38,5 °C.
- Uw buikpijn toeneemt.

Contactgegevens

Wanneer zich thuis complicaties voordoen, kunt u tussen 08.00 en 17.00 uur contact opnemen met uw behandelend specialist, via de polikliniek, op telefoonnummer: (0182) 50 58 50.

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de huisartsenpost.

Vragen?

Wij hopen u via deze informatiefolder voldoende geïnformeerd te hebben. Hebt u nog vragen? Dan kunt u deze altijd aan de verpleegkundige stellen.

Algemene informatie over het Groene Hart Ziekenhuis (GHZ)

Voor informatie over het GHZ kunt u terecht op onze website: www.ghz.nl. U kunt ook bellen naar het algemene informatienummer: (0182) 50 50 50.

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
september 2019
05.12.016